

MET 1181, 16. forelesning, 18. nov 2019, Runar Ile

1. Om eksamen (teknisk)
2. Hvordan forberede seg
3. Flervalgs-eksamen 2018 var.

- Det er veiledning mandag 9. des.
i Study Area fra kl 14.
- Jeg kommer ^{også} innom Study Area
ons 4. - fre 6. ~ kl 15.
- Drop in tirs. 15-19.
(p= biblioteket)
- Komme p= kontoret og spørre!

1. Om eksamen (teknisk)

- 15 spørsmål
- 3 timer : 12 min/spørsmål
- Flervalgsoppg, 5 svaralternativer (A-E)
- bare ett riktig svar (av 4 første)
- alltid : "beg velger å ikke svare" (E)

	Poeng
Rett svar	3
Galt svar	-1
E	0

- Svarene markeres som et kryss i vedlagte svarark, på linje 1-15.
- Svarene leses av en maskin
- Ikke marker svaren før du er ferdig med å stille alt (når det er igjen 15 minutter av eksamen)
- Stille at du krysser av for det du faktisk mente
- Karaktergrenser som har vært brukt de senere årene (og antagelig også i høst)

Eks.:

A: 37 p (13 rette, 2 gale)

B: 28 p (10 rette, 2 gale)

C: 18 p (6 rette & 0 gale eller 7 rette & 3 gale)

D: 13 p (5 rette & 2 gale)

E: 9 p (3 rette & 0 gale)

- oppgavene kommer ikke i samme rekkefølge som plenum

- de 6 første oppg. skal være sentrale og grunnleggende (enkle)

Nytt: Ikke formelsamling!

Et tips: "Ta en gammel flervalgs eksamen"

Husk: Flervalg teller 20%.

---

2. Hvordan forberede seg til eksamen?

1) Hva er aktuelt stoff?

- forelesninger
- veiledningsoppg.

2) Når du skal løse en oppg:

- hva er planen? (- i detalj)

* hva slags kunnskap krever oppgaven?
(kan du si det til deg selv?)

- hva slags problemer kan jeg
få med en slik oppg?

3) Hvis du fikk galt svar:

- hva gikk galt (var det gal plan -
eller var det gal gjennomføring?)

4) Når du har løst en oppg:
hva lærte jeg ut?

5) Lær det grunnleggende godt!
- definisjoner, begreper

6) De enkle oppgavene er de
viktigste!

3. Flervalgseksamen 2019 vår

Oppg 1: Nåverdi $K_0 = \frac{K_n}{(1+r)^n}$

Oppg 2: A: $f'(x) \stackrel{\text{prod.r.}}{=} 2x e^x + x^2 \cdot e^x$

svaret: $x(x+2)e^x = (x^2 + 2x)e^x$
 $= x^2 e^x + 2x e^x$

B: brøkkegelen:

$f'(x) \stackrel{\text{brøkk.r.}}{=} \frac{\frac{1}{x} \cdot x^2 - \ln(x) \cdot 2x}{(x^2)^2}$

$= \frac{\cancel{x} - \ln(x) \cdot 2\cancel{x}}{x^{\cancel{4}3}} = \frac{1 - 2\ln(x)}{x^3}$

C: $f(x) = \sqrt{x^2 + 1} = (x^2 + 1)^{\frac{1}{2}}$

- må bruke kjernerregelen med $u = x^2 + 1$

$u' = 2x$

og $g(u) = u^{\frac{1}{2}}$, $g'(u) = \frac{1}{2} u^{\frac{1}{2}-1}$

$= \frac{1}{2\sqrt{u}}$

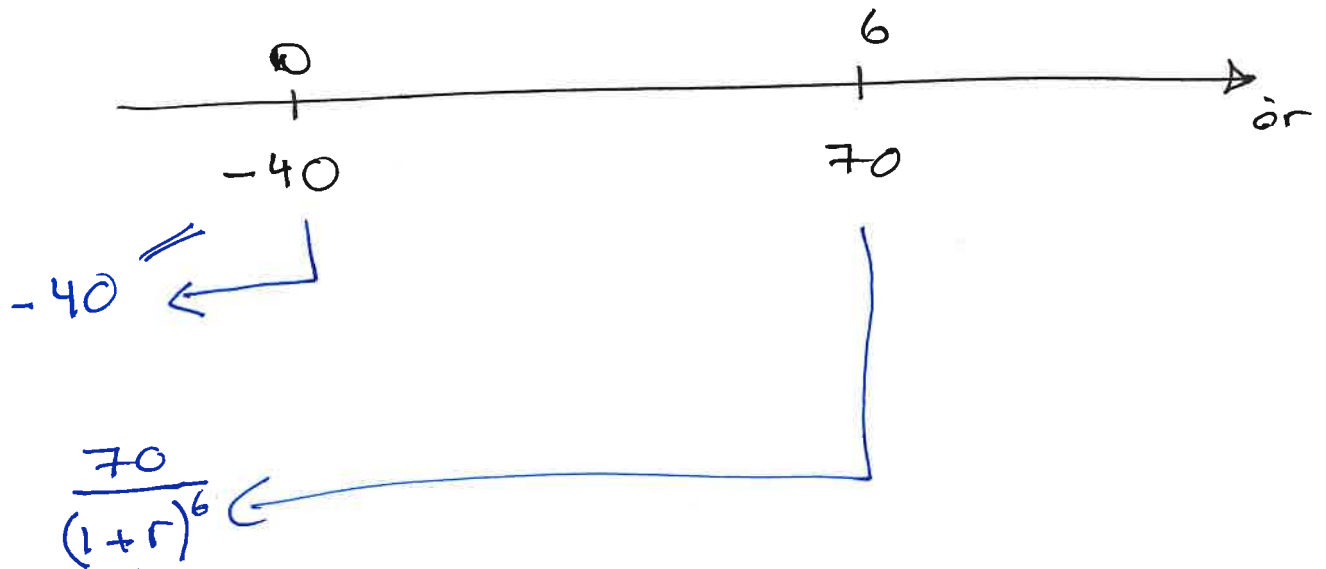
så $f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{u}} \cdot \cancel{2}x$

$= \frac{x}{\sqrt{x^2 + 1}}$

D: brøkkegelen!

Oppg 3: $f(x) = e^{-x} = \frac{1}{e^x}$ + kunnskap om e^x .

Oppg 4: Kontantstrøm
Internrente r

Summen av nåverdierne til
betalingene er nåverdien
til kontantstrømmen:

$$-40 + \frac{70}{(1+r)^6} = 0 \quad r = \text{internrente}$$

$$\frac{70}{(1+r)^6} = 40$$

$$70 = 40(1+r)^6$$

$$(1+r)^6 = \frac{70}{40} = \frac{7}{4}$$

$$1+r = \sqrt[6]{\frac{7}{4}} = \left(\frac{7}{4}\right)^{\frac{1}{6}}$$

$$r = \left(\frac{7}{4}\right)^{\frac{1}{6}} - 1$$

+ kalkulator

Oppg 5

vertikal asymptote : $x = 10$

Horizontal $\text{---}||\text{---}$: Bruker polynomdiv.

$$\text{f\u00f6r } f(x) = 4 + \frac{2}{x-10} \xrightarrow{x \rightarrow \infty} 4$$

Gi\u00f8r g\u00f8\u00e7en som eneste mulighet.

Alternativ: l'H\u00f4pital :

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{4x-38}{x-10} \stackrel{\text{l'H\u00f4p}}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{4}{1} = 4$$

Eller: Bare sett inn f. eks. $x = 5$

Oppg 6

Standardform for ellipse likning:

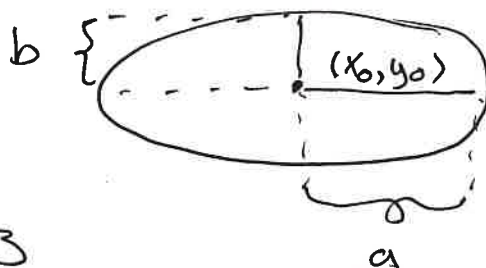
$$\frac{(x-x_0)^2}{a^2} + \frac{(y-y_0)^2}{b^2} = 1$$

Sentrum: (x_0, y_0)

halvaksene: a og b

I dette eks. er

sentrum $(1, 2)$

og halvaksene: 4 og 3

Att: Sett inn f. eks. $x = 1$ og se hva y blir.

Oppg 7

Kanufleert annengradslikning.

setter $u = \sqrt{x}$ og f\u00f6r $u^2 = x$

$$u^2 - 9u - 22 = 0$$

Eller: Radikal likning: $x - 22 = 9\sqrt{x}$
og kvadrere b.s.

Oppg 8 A : kalkulator

$$B: 1,04^{300000} = \left((1,04)^3 \right)^{100000}$$
$$1,12^{100000} =$$

$$C: e^{12000} < 1,12^{100000}$$

kan ta ln av vs og av hs :

$$\ln(e^{12000}) < \ln(1,12^{100000})$$
$$\parallel < 100000 \cdot \ln(1,12)$$
$$\parallel 12000 < 332,87$$

- galt!

$$D: e^{12000} > 1,04^{300000}$$

kan ta ln på begge sider :

$$12000 > 300000 \cdot \ln(1,04)$$
$$\parallel 766,21 \quad \text{OK!}$$

Alternativ (finans): A vekstfaktor 1,1 i 15 år
el. vekstfaktor 1,05 i 30 halvår

C & D: kontinuerlig forrentning på venstre siden

Oppg 9 : Ulikehet ferdig preparert !

- 0 på høyresiden

- en brøk som er ferdig faktorisert på venstresiden

Da bruker vi fortegnsskjema.

(husk : $12 - 3x$ 0 -----)

Oppg 10 : $K(0) > 0$?

$K'(x) \geq 0$ for $x \geq 0$

$K''(x) \geq 0$ for $x \geq 0$

(må derivere to ganger på hver)

Oppg 11 : Elastisitet

Må kunne : Elastisk, uelastisk
og nøytral elastisk.

$$E(p) = \frac{D'(p) \cdot p}{D(p)}$$

løser ulikeheten

elastisk rettspørsel :

$$E(p) < -1$$

uelastisk $\leftarrow || \rightarrow$: $E(p) > -1$

nøytral elastisk $\leftarrow | -$: $E(p) = -1$

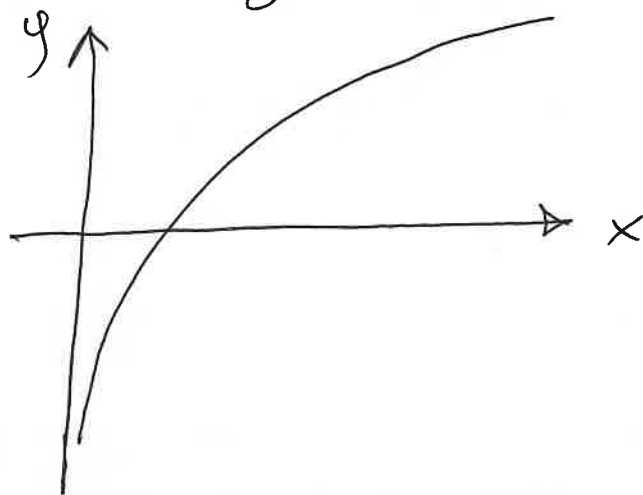
Husk å gjøre om til 0 på høyresiden!

Oppg 12: Vertikale asymptoter.

A: $\ln(x)$

y-aksen
er vertikal
asymptote

C: linjen $x = -2,5$ er vertikal asympt.

B: I nevneren har vi

$$x^2 + 6x + 5 \quad \text{- kan den bli 0?}$$

$$(-1)^2 + 6 \cdot (-1) + 5 = 0 \quad \text{s\aa ja, og}$$

funksjonen har derfor vert. asymptote

$$x = -1$$

$$D: x^2 - 6x + 10 = (x-3)^2 + 1 \geq 1 \text{ (pos)}$$

Oppg 13 - Definisjon av konkav

- tolkning av konkav

Oppg 14

A:
$$\begin{array}{c} r-3 \quad r \quad r+4 \\ \text{-----|-----|-----} \\ (x - (r+4))(x - r)(x - (r-3)) \text{ osv.} \end{array}$$

B: Nullpkt: $t, t-3, t-7$ osv. (9)

Oppg 15 Omv. funksjon, men
ikke finne uttrykket!

Base $D_g = V_f$ og bestemme den!

(tusk D_f angjør V_f)

Lykke til!